Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Monumentnummer*: 526752

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	25 februari 2004
Kadaster deel/nr	82716/164

*Woonplaats**	*Gemeente**	*Provincie**
Dorst	Oosterhout	Noord-Brabant

*Kadastrale gemeente**	*Sectie**	*Kadastraal object**	*Appartement aanduiding*	*Grondperceel*
Oosterhout	H			1169

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 1: Langgevelboerderij.

Inleiding

LANGGEVELBOERDERIJ onder rieten zadeldak met wolfseinde, in Ambachtelijk-traditionele bouwtrant, waarschijnlijk daterend uit XIXA maar wellicht van voor 1800. Aan de straat, waaraan in lintbebouwing verschillende soortgelijke boerderijen liggen, twee leilinden met een stamomvang tot ca. 2,80 m.

Omschrijving

De eenlaagse boerderij die met de nok evenwijdig aan de straat ligt, is opgetrokken uit gele IJsselsteen in kruisverband. Het rieten zadeldak is aan het bedrijfsgedeelte afgewolfd. De tuitgevel aan de woonhuiskant loopt uit in een gemetselde schoorsteen en heeft vlechtingen onder de dakranden. Deze gevel heeft uiterst links een keldervenster met kruisroedenraam, waarboven de opkamer met een 20-ruits schuifraam, later veranderd in een klapraam. Op de zolderverdieping zitten symmetrisch twee 12-ruits draairamen. Boven en onder de ramen rollagen. In deze gevel acht staafankers, waarvan de onderste twee geknikt. De lange voorgevel aan de straatzijde, heeft een historiserende voordeur met bovenlicht tussen twee grote 20-ruits schuiframen, alle voorzien van strekken. De vensters hebben nieuwe tegels als vensterbank. Naast het bedrijfsgedeelte nog een klein klapraam. Alle kozijnen, ramen en deur van voor- en zijgevel zijn volgens oud model vernieuwd. Luiken zijn (nog) niet aangebracht. De kozijnen zijn okergeel, de ramen wit en de deur standgroen geschilderd. Op de nok van het dak op de overgang tussen woon- en bedrijfsgedeelte een tweede gemetselde schoorsteen.

Het dak van het bedrijfsgedeelte, dat iets vooruitspringt, is lager aangezet. Behalve een dichte opgeklampte deur links vindt men rechts ernaast een viertal driedelige stalramen uit beton. Twee staafankers. Bouwsporen geven de plaats van een oorspronkelijke, nu dichtgezette dwarsdeel aan. De korte zijgevel met wolfseinde heeft vlechtingen en zes symmetrisch aangebrachte staafankers. Middenboven een groot opgeklampt hooiluik met oude gehengen. Op de begane grond drie latere stalramen, waarvan twee driedelige uit beton.\tOp de hoek aan de straatzijde een schampsteen. De lange achtergevel bezit ter plaatse van het woongedeelte een nieuw keukenraam, staafankers. Het schuurgedeelte is iets uitgebouwd, in het midden de dubbele deuren van de dwarsdeel. Aan beide zijden dichte staldeuren, twee driedelige betonramen, achtergevel deels vernieuwd in machinale steen.

Tussen het bedrijfsgedeelte van het huis en de dwars daarachter staande Vlaamse schuur een nieuw stalen spijlenhek in historiserende vormen.

Inwendig is de oorspronkelijke indeling bewaard gebleven. De voordeur geeft toegang tot de woonkeuken in het rechter deel van het woonhuis. Hier een balkenplafond met brede delen, een schouw met geschilderde geprofileerde schouwbalk, achterwand met schildpadtegeltjes en witjes in schaakbordpatroon, middenvlak met schildpadtegeltjes op hun punt, waarvan enkele vernieuwd. Een oud kozijn met paneeldeur geeft toegang tot de "goeie kamer" in het linker deel van het huis. Hier een stucplafond in Empire met profielranden en vierkant omlijste rozetten op de hoeken. Middenrozet ontbreekt. Bedsteden- en kastenwand in Empire met paneeldeuren, geprofileerde kroonlijsten, boven de middenkast ondersteund door gewelfde consoles met gesneden waaiermotief, geschilderd in lever- en beigetinten. Centraal onder de kroonlijst van de middenkast een gesneden figuratieve voorstelling van twee elkaar zich toewendende fabelwezens: gevleugelde putti die uitlopen in ornamentaal gekrulde vissenstaarten. Uitgebouwde schoorsteen met gestucte hoekpilasters en architraaf boven houten schoorsteenmantel, grijs gemarmerd op zwarte plint. Het U-vormige houten bovenblad rust op twee voluutconsoles met gesneden waaiermotief. Daartussen een in reliëf (vier kwartieren) gesneden liggende ruit. Zijkanten van de stookplaats binnen halfrond gestuct. Vloer met gesmoorde plavuizen. In de linker achterhoek van het woongedeelte bevindt zich achter een oude opgeklampte deur met gesmede gehengen een kelder, trap met 4 stenen treden en houten balkenplafond. Gemetselde pekelbak en 2 getoogde ruimten voor aardappelopslag. Keldervenster met kruisroeden in zijgevel. Boven de kelder een opkamer met balkenplafond. Tegen de achtergevel ligt de vernieuwde keuken. Vanuit de opkamer een trap naar de zolder, waar twee spantjukken met rechte spantbenen en schoren uit eiken en grenen. Gehakte telmerken. Op de dekbalk spanten met koppelbalk. De gordingen hebben geen windschoren. Nokgording. Het bedrijfsgedeelte met dwarsdeel, waarvan de deeldeuren aan de voorgevel zijn dichtgezet, heeft nog zijn oorspronkelijke indeling. De hooizolder op zware eiken balken en de kap rusten op twee eiken ankerbalkgebinten met schoren.

Waardering

De langgevelboerderij, waarschijnlijk uit XIXA is van algemeen belang. Het pand heeft cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een streekeigen boerderijtype. Het heeft architectuurhistorische waarde wegens de in- en uitwendig gaaf bewaard gebleven hoofdstructuur en ornamentale onderdelen van het interieur, de harmonische verhoudingen en ambachtelijk toegepaste traditionele bouwmaterialen. De boerderij heeft in combinatie met de bijbehorende Vlaamse schuur en kleine schuur ensemblewaarde en tevens als onderdeel van de historisch-ruimtelijke context van de buurtschap Steenoven. De boerderij is straatbeeldbepalend.

Hoofdcategorie	*Subcategorie*	*Functie*
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	